

Η κολεξιόν: Ο χορός της εξουσίας

Ο τίτλος του έργου (*The Collection*) είναι μια μεταφορά με ποικίλα νοήματα. Αναφέρεται στην εμπορική έκθεση του Λητζ όπου διάφοροι σχεδιαστές μόδας παρουσιάζουν τις νέες δημιουργίες τους, την «κολεξιόν» τους, και είναι το μέρος όπου γνωρίστηκαν η Στέλλα και ο Μπιλ, και είτε πέρασαν είτε δεν πέρασαν μαζί το βράδυ. Ο τίτλος, ωστόσο, αναφέρεται εξίσου και στη «συλλογή» από ψέματα, αλήθειες, πεποιθήσεις και απόψεις που αποκαλύπτονται στο έργο.

Το έργο είναι σαν μουσική δωματίου για κουαρτέτο εγχόρδων. Σε μια σειρά από σύντομες σκηνές που εκτελούνται από τους τέσσερις πρωταγωνιστές, εισάγονται ορισμένα θέματα, τα οποία στη συνέχεια διανθίζονται με νέα στοιχεία, συνδυάζονται αρμονικά μεταξύ τους ή αναιρούνται, μέχρι που το έργο κλείνει χωρίς να έχει δοθεί απάντηση στο βασικό δραματικό ερώτημα: κοιμήθηκαν μαζί η Στέλλα και ο Μπιλ; Κι ενώ αναζητούμε από κοινού με τους χαρακτήρες μια απάντηση, βιώνουμε σκηνές ετεροφυλικού πόθου, λανθάνουσας ή φανεράς ομοφυλοφιλικής έλξης, εξαπάτησης και προδοσίας, ιδιοκτησίας και εξουσίας. Όλες μαζί αυτές οι σκηνές μάς προσφέρουν μια «συλλογή» από εικόνες που σφυρηλατούν ένα μωσαϊκό ζωής αποκαρδιωτικά αληθινό.

Και καθώς το βασικό δραματικό ερώτημα του έργου παραμένει αναπάντητο, όπως αναπάντητα παραμένουν και τα πιο πιεστικά ερωτήματα της ίδιας της ζωής μας –υπάρχει ζωή μετά τον θάνατο; γνωρίζουμε ποτέ πραγματικά τους ανθρώπους που αγαπάμε; γνωρίζουμε ποτέ πραγματικά τον εαυτό μας;–, μαθαίνουμε μιαν αλήθεια για την ανθρώπινη κατάσταση, που ο Πίντερ επιθυμεί περισσότερο απ' όλα να μοιραστεί μαζί μας. Προκειμένου να αντισταθμίσουν την αδυναμία τους να μάθουν την αλήθεια, οι άνθρωποι επιζητούν την εξουσία. Η εξουσία μάς παρέχει την παρηγοριά από την οποία είμαστε διαφορετικά αποκλεισμένοι. Μπορούμε να αποκτήσουμε εξουσία πάνω στους άλλους εφόσον γνωρίζουμε κάτι που εκείνοι αγνοούν. Η Στέλλα έχει εξουσία πάνω στον Τζέιμς γιατί εκείνος δεν γνωρίζει τι συνέβη στο Λητζ. Ο Τζέιμς έχει εξουσία πάνω στον Χάρυ γιατί γνωρίζει ότι ελκύει ερωτικά τον Μπιλ. Ο Χάρυ έχει εξουσία πάνω στον Μπιλ γιατί τον ελέγχει μέσω του χρήματος. Ο Μπιλ έχει εξουσία πάνω στον Τζέιμς γιατί γνωρίζει τι συνέβη ανάμεσα στον ίδιο και στη Στέλλα. Κι έτσι, ο χορός καλά κρατεί. Ο χορός της εξουσίας γεννά συγκρούσεις ανάμεσα στα άτομα, ανάμεσα στα φύλα, ανάμεσα στις φυλές, ανάμεσα στα κόμματα, τα στρατιωτικά καθεστώτα, τις οργανωμένες θρησκείες. Η εξουσία είναι η πρωταρχική ανθρώπινη παρόρμηση, και είναι εντέλει καταστροφική. Οι φιλόσοφοι της αφιερώνουν δοκίμια και οι σπουδαίοι δραματουργοί, όπως ο Χάρολντ Πίντερ, μας βοηθούν να την κατανοήσουμε εμπειρικά.

[Tom Markus, καθηγητής στο τμήμα
Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Γιούτα.]